

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202150
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719202150.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Mariany Muránskej, predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobkyne: Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K., L. N. XXXX/XX, zastúpená: JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová, advokát, so sídlom 058 01 Poprad, Okružná 36, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie 2 011,27 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 11Csp/39/2018-76 zo dňa 07.11.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd 1. inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 2 011,27 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.011,27 eur odo dňa 12.4.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením a že o súdnom poplatku bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa so žalovaným uzatvorili dňa XX.XXX.XXXX spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 870,- eur s mesačnou splátkou vo výške 44,69 eur, počtom splátok 48, RPMN 68,11 %, priemernou RPMN 46,06 %, pričom celkovo mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť sumu 2.143,12 eur. Mal za preukázané, že žalobkyňa uhradila žalovanému 2 011,27 eur, z toho 25 splátok vo výške 44,69 eur, t. j. 1.117,25 eur, zrážky zo mzdy boli vykonané vo výške 893,80 eur, 26. splátka bola uhradená vo výške 0,22 eur a po odpočítaní poskytnutého úveru vo výške 656,69 eur, tak celkovo je preplatok vo výške 2 011,27 eur. Súd poskytnutý úver 870,- eur znížil o sumu 213,31 eur nakoľko sa jednalo o fiktívnu službu, a to poplatok za poskytnutie služby, ktorý nie je uvedený jasne a zrozumiteľne. Dospel k záveru, že zmluva je bezúročná a bezpoplatková s poukazom na znenie § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Zmluva totiž neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., a to údaj o RPMN, pretože ten je v zmluve uvedený nesprávne v neprospech spotrebiteľa vo výške 68,11 %, pričom pri výške poskytnutého úveru 656,59 eur a splátky 44,69 eur v počte splátok 48 je správna výška RPMN 112,18 %. Ďalej uviedol, že žalobkyňa nemohla ovplyvniť podmienky stanovené v zmluve, keďže údaje o schválenom revolvingovom úvere tak ako uviedol žalovaný sa nezhodujú s požiadavkami žalobcu nakoľko žalobkyňa podpisovala

zmluvu dňa 15.11.2013 a žalovaný dňa 20.11.2013. Pokiaľ ide o námietku premlčania žalovaného vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia uviedol, že žalobkyňa sa o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie dozvedela dňa 16.03.2018, na základe pohovoru so svojou právnou zástupkyňou kedy jej v rovnaký deň udelila plnomocenstvo na zastupovanie, teda v rámci plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Podstatná je skutočná, a nie predpokladaná vedomosť žalobkyne o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie. Je nepochybné, že ide o bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, nakoľko je žalovaný nebankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike, a ako taký je si plne vedomý toho aké právne predpisy regulujú jeho činnosť. To znamená, že v predmetnom právnom vzťahu účastníkov tohto konania je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu lehotu v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyni bola poskytnutá pôžička dňa 20.11.2013 a žaloba bola podaná dňa 15.4.2019. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, t. j. dňa 20.11.2013, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Preto súd vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného považoval za nedôvodnú. Z týchto dôvodov žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni rozdiel zaplatených úhrad titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 2 011,27 eur. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania, alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávne skutkové aj právne závery pokiaľ ide o uplatnenú námietku premlčania, kedy bez toho, aby boli vykonané v konaní akékoľvek dôkazy a zistené právne relevantné skutočnosti uviedol, že žalovaný sa úmyselne bezdôvodne obohatil. Existencia úmyslu bezdôvodne sa obohatiť sa nemôže prezumovať, ale musí byť dokázaná. Vyplýva to aj z toho, že ustanovenie o 10-ročnej premlčacej lehote je výnimkou zo všeobecného pravidla o 3-ročnej objektívnej lehote, čiže pre uplatnenie takejto dlhšej lehoty je potrebné vychádzať z reštriktívnosti právnej úpravy. Musia byť dokázané jednoznačné okolnosti svedčiacie o úmysle sa obohatiť, čo dokázané nebolo. Súdom uvádzané skutočnosti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, ani v zákone. Samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa nemôže bez ďalšieho zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Súd tiež nesprávne posúdil otázku premlčania aj čo do plynutia lehôt. Nesúhlasil so záverom, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť dňom udelenia splnomocnenia advokátovi na zastupovanie. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia a nedostatočné odôvodnenie záveru o bezúročnosti, nakoľko súd prvej inštancie aplikoval jednak ust. zákona č. 258/2001 Z. z. a jednak zákon č. 129/2010 Z. z. a nie je zjavné, podľa ktorého právneho predpisu vec posudzoval. Pri určení neplatnosti úrokovej sadzby uviedol len vlastnú úvahu bez označenia konkrétneho ustanovenia zákona. Poukázal aj na absenciu odôvodnenia rozhodnutia v časti priznaného úroku z omeškania.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že rozhodnutie je správne a navrhla ho potvrdiť. Námietka premlčania je bezpredmetná. Subjektívna lehota začala plynúť vtedy, keď právny zástupca žalobkyne posúdil podklady týkajúce sa žalobcu, prevzal zastúpenie žalobcu a informoval žalobkyňu o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Bola toho názoru, že bezdôvodné obohatenie získané žalovaným bolo úmyselné, k čomu poukázala na definíciu úmyslu podľa Trestného zákona a uviedla, že úmysel ako psychický stav žalovaného nie je možné preukázať a v zmysle právnej úpravy a judikatúry ani je potrebné preukázať. Pri právnickej osobe je v zmysle zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb možné posúdenie úmyslu odvodiť od okolností týkajúcich sa osôb, ktoré konajú v mene právnickej osoby. Žalovaný je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje úvery už 15 rokov, je preto možné predpokladať, že bude schopný bez problémov posúdiť právnu úpravu spotrebiteľských úverov a pripraviť zmluvu, tak aby spĺňala náležitosti podľa zákona. Ďalej uviedol, že pre kvalifikáciu bezdôvodného obohatenia postačuje nepriamy úmysel žalovaného. Úmyselnosť žalovaného spočíva aj vo forme bezdôvodného obohatenia ako aj v tom, že ustanovenia právnej úpravy porušuje opakovane, pričom žalovaný v konaní pokračuje a aj ku dnešnému dňu prijíma od klientov plnenia, ktoré je bezdôvodným obohatením. Svoj názor podporila poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj Krajského súdu v Prešove.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Odvolateľ má za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

7. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

8. Z obsahu spisu je zrejmé, že strany sporu uzatvorili dňa 20.11.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXXX. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že výška úveru je 870,- eur, mesačná anuitná splátka 44,69 eur, počet splátok 48, výška úrokovej sadzby 70,02 % p.a. a po poskytnutí revolvingu 80,98 p.a., RPMN 68,11 % a po poskytnutí revolvingu 70,02 %, priemerná RPMN 40,06 % a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.145,12 eur. Poskytnutá čiastka revolvingu bola 364,67 eur, pričom celkovú čiastku pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť spolu s úrokmi bola 1.072,56 eur.

9. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo len jednej z náležitostí požadovaných ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

10. Podľa § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

11. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

12. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Žalovaný namietal závery súdu o bezúročnosti úveru, rozhodnutie v tejto časti považoval za nedostatočne odôvodnené, avšak z akých dôvodov považoval rozhodnutie v časti určenia úveru za bezúročný za nesprávne neuviedol, keďže neuviedol žiaden dôvod prečo považuje údaj o RPMN ním uvedený v zmluve za správny a výšku úroku 70,02 % za prípustnú ale len skonštatoval, že nie je zrejmé na základe akého právneho predpisu a konkrétnych právnych noriem pri rozhodovaní súd prvej inštancie postupoval.

15. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom

všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06). Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil, pričom nemožno prijať záver o nepreskúmateľnosti tohto rozhodnutia (v zmysle odvolacích námietok žalovaného), pretože toto rozhodnutie ako celok spĺňa všetky požiadavky stanovené zákonom (§ 220 ods. 2 CSP) na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie. Súd prvej inštancie zreteľne uviedol, že pri výške reálne poskytnutého úveru 659,69 eur, výške splátky 44,69 a počte splátok 48 je skutočná výška RPMN pre predmetný spotrebiteľský úver 112,18 % a nie 68,11 % ako je uvedené v zmluve, v dôsledku čoho platí, že zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. (bod 6 rozhodnutia). V zmluve je uvedená výška úveru 870,- eur, v skutočnosti však bolo žalovanému poskytnutých 659,69 eur. Nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna aj výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru.

16. Pokiaľ ide o úrokovú sadzbu, odvolací súd uvádza, že neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní určenú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky rozhodne nie však vyššie ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Námietka nedostatočného odôvodnenia ani v tejto časti nebola dôvodná. Súd prvej inštancie správne uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy a poskytnutia finančných prostriedkov formou úveru obchodné banky poskytovali úrok vo výške 12,66 % a preto úroková sadzba vo výške 70,02 % odporuje dobrým mravom.

17. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy.“ V prípade, ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak sa dostáva do rozporu so zákonným znením a takéto klauzuly sú neplatné v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka a ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

18. Súd SR opakovane dospeli k záveru, že výška úrokov dojednávaných v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uzatváraných so žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 17Co/25/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci 9Co/401/2012, rozsudok Krajského súdu v Košiciach vo veci 6Co/764/2014). V zmluve uvedený úrok vo výške 70,02 % ročne nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ho označiť inak ako úžerný a odporujúci dobrým mravom.

19. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal aj so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľa by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slov „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u týchto subjektov nemožno bez ďalšieho vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času, po vykonaní plnenia. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený

mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R25/1986). Odvolací súd teda zotrváva na svojom názore v zmysle tom, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá.

20. O vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného sa žalobkyňa podľa vlastného vyjadrenia dozvedela od svojej právnej zástupkyne na pohovore v marci 2018, kedy jej právna zástupkyňa posúdila podklady týkajúce sa žalobkyne a prevzala právne zastúpenie. Vzhľadom na vyššie uvedené 2 - ročná premlčacia doba začala plynúť najskôr v marci 2018 a do podania žaloby dňa 15.04.2019 neuplynula. Iná skutočnosť z predloženého spisu nevyplýva a nepreukázal ju v danom prípade ani žalovaný.

21. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Z.z., o všetkom čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 1.1.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). V čase uzatvorenia zmluvy už platila právna úprava upravujúca obligatórne náležitosti zmluvy, neprijateľné zmluvné podmienky, či ochranu spotrebiteľa.

22. Úmysel obchodníka získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom obchodníkovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správne RPMN, čestné úroky a poplatky, atď., ale do zmluvy predpísané správne a úplné náležitosti nedá a nečestné úroky a poplatky sofistikovane zakrýva jednak ich rôznym rozčlenením v zmluve a jednak ich rozdelením aj do vedľajších dojednaní. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Vadné a neúplné zmluvy nechávali obchodníci spotrebiteľom podpisovať preto, aby ich od uzatvárania zmlúv neodradili pravdivými informáciami o percentuálnom vyjadrení RPMN, o skutočných úrokoch, poplatkoch, sankciách atď. Tak obchodníci dosahovali, že zmluvy vyzerali pred spotrebiteľmi naoko výhodnejšími ako v skutočnosti boli. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

23. Vo vzťahu k 10-ročnej objektívnej premlčacej doby teda odvolací súd konštatuje, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie tak nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyne, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného (porovnaj rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/84/2011, tiež sp. zn. 19Co/149/2018).

24. Rozhodnutie je správne aj v časti výroku I, ktorým bol žalovanej priznaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Nárok na úroky z omeškania plynie pre žalobkyňu z ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani

v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení a z ust § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná sadzba ECB ku dňom omeškania bola 0,00 % ročne a preto výška úrokov z omeškania je 5,00 % ročne.

25. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť P. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

26. So zreteľom na všetky tieto dôvody hodnotí odvolací súd preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, v dôsledku čoho bol potvrdený postupom podľa § 387 CSP, pričom správneho výroku vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania.

26. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 2:1 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).